

Joh. 16:16-23

Jeesus sanoi opetuslapsilleen:

"Vielä vähän aikaa, ettekä te näe minua, taas vähän aikaa, ja te näette minut jälleen."

Jotkut opetuslapsista kyselivät toisiltaan: *"Mitä hän oikein tarkoittaa sanoessaan: 'Vielä vähän aikaa, ettekä te näe minua, taas vähän aikaa, ja te näette minut jälleen'? Ja mitä hän tarkoittaa, kun sanoo menevänsä Isän luo?"*

"Miksi hän puhuu vähästä ajasta?" he ihmettelivät. "Ei hänen puhettaan ymmärrä."

Jeesus huomasi, että heidän teki mieli kysyä häneltä. Hän sanoi heille:

"Sekö teitä askarruttaa, että sanoin: 'Vielä vähän aikaa, ettekä te näe minua, taas vähän aikaa, ja te näette minut jälleen'? Totisesti, totisesti: te saatte itkeä ja valittaa, mutta maailma iloitsee. Te joudutte murehtimaan, mutta tuskanne muuttuu iloksi. Nainen, joka synnyttää, tuntee tuskaa, kun hänen hetkensä koittaa. Mutta kun lapsi on syntynyt, äiti ei enää muista kipujaan vaan iloitsee siitä, että ihminen on syntynyt maailmaan. Tekin tunnette nyt tuskaa, mutta minä näen teidät vielä uudelleen, ja silloin teidän sydämenne täyttää ilo, jota ei kukaan voi teiltä riistää. Sinä päivänä te ette kysy minulta mitään."

"Kauneus on katsojan silmässä."

Tähän tuttuun sanontaan olet varmasti törmännyt kerran jos toisenkin. Olet tullut huomanneeksi, että mikä on sinulle näyttänyt kauniina ei ole välttämättä ollut sitä toiselle ja se mikä ei ole ollut erityisen kaunista sinulle on voinut olla hyvin kaunista toiselle. Olipa sitten kyse ihmisistä, eläimistä, muodista tai vaikka kodin sisustuksesta, niin käsityksemme kauneudesta vaihtelee. Katsontakantoja on monia, lähes yhtä monia kuin on silmäpareja. Joskus erilaiset näkemykset aiheuttavat kinaa, eikä yhteistä linjaa löydy millään. Silloin riita on helppo panna poikki sanomalla: "Kauneus on katsojan silmässä."

Katsoa, nähdä. Näillä verbeillä kuvaamme näköaisteillamme saavuttamia havaintoja. Usein voimme olla yhtä mieltä siitä, mitä ympärillämme tapahtuu. Jos näemme linnun lentävän taivaalla, voimme jakaa kokemuksen toisen kanssa ja ihmetellä siipiparin sulavaa menoa yläilmoissa. Jos taas näemme toisen ihmisen ja meitä pyydetään tulkitsemaan hänen tunnetilaansa, niin toinen näkee hänessä kenties surullisen ihmisen ja toinen melko tyytyväisen. Tulkinta nähdystä voi olla hyvin erilainen. Tällöin näkeminen muuttuu näkemykseksi. Havainnointi muodostaa mielikuvan ja käsityksen. Kun tulkitsemme elämässä tapahtuvia asioita puhumme sanoilla "Minun näkemykseni asiasta on...." tai "Minun käsitykseni on kyllä aivan toisenlainen...." Lopulta se, miten tulkitsemme näkemäämme, johtaa kokonaisuun elämäkatsomuksiin, joiden kautta tarkastelemme maailmaa.

Näkeminen ja näkemys voivat siis merkitä täysin eri asioita. Silmillämme voimme tavoittaa pinnan, mutta näkemys vie meitä syvemmälle. Olennaista on kysyä: "Minkä merkityksen ja tulkinnan annamme niille tapahtumille, joita elämässämme koemme? Mikä on syvimmiltään sieluni silmissäni kaunista?"

Päivän evankeliumissa on myös kyse näkemisestä. Jeesus valmistelee opetuslapsia siihen, että hän on pian poissa. Samalla hän lohduttaa, että hetken kuluttua he näkisivät hänet uudelleen: *"Vielä vähän aikaa, ettekä te näe minua, taas vähän aikaa, ja te näette minut jälleen."* Opetuslapset äimistelevät Jeesuksen sanoja. He eivät näe, käsitä, mitä heidän Mestarinsa niillä tarkoittaa: *"Mitä hän oikein tarkoittaa sanoessaan: 'Vielä vähän aikaa, ettekä te näe minua, taas vähän aikaa, ja te näette minut jälleen'?... "Ei hänen puhettaan ymmärrä."*

Päivän evankeliumi havainnollistaa hyvin, että näkeminen rinnastuu usein asioiden ymmärtämiseen. Silmien edessä voi tapahtua vaikka mitä, mutta ihminen ei välttämättä ymmärrä sitä. Toisen voi puhua hyvinkin selvin sanoin, mutta silti kuulija ei sitä tajua. Opetuslapsille kävi juuri näin. He eivät olleet vielä kypsiä ymmärtämään Jeesuksen sanojen merkitystä. Jeesuksen riskinkuolema ja ylösnousemus pysyivät heille vielä tuossa vaiheessa salaisuutena. He eivät tien-

neet, että ensiksi heitä kohtaisi ristinjuurella suru ja sitten tyhjällä haudalla ilo. Opetuslapseuden piti syntyä kivun kautta, aivan kuten ihmislapsikin tähän maailmaan syntyy: *”Te joudutte murehtimaan, mutta tuskanne muuttuu iloksi. Nainen, joka synnyttää, tuntee tuskaa, kun hänen hetkensä koittaa. Mutta kun lapsi on syntynyt, äiti ei enää muista kipujaan vaan iloitsee siitä, että ihminen on syntynyt maailmaan. Tekin tunnette nyt tuskaa, mutta minä näen teidät vielä uudelleen, ja silloin teidän sydämenne täyttää ilo, jota ei kukaan voi teiltä riistää.”*

Päivän evankeliumista löytyy kohta, joka auttaa meitä ymmärtämään paremmin, millaista näkemistä Jeesuksen opetuslapset tarvitsevat. Se koskee Jeesuksen sanoja: *”Vielä vähän aikaa, etkä te näe minua, taas vähän aikaa, ja te näette minut jälleen.”*

Voi olla yllätys, että alkuperäisessä kreikankielisessä raamatun tekstissä sana 'nähdä' on kirjoitettu kaksin eri sanoin. Ensiksi Jeesus käyttää näkemisestä sanaa $\theta\epsilon\omicron\rho\rho\acute{\epsilon}\omega$ – ”vielä vähän aikaa, etkä te näe ($\theta\epsilon\omicron\rho\rho\acute{\epsilon}\omega$) minua.” Toisessa kohdassa hän käyttää sanaa $\acute{\omicron}\rho\acute{\alpha}\omega$ – ”taas vähän aikaa, ja te näette ($\acute{\omicron}\rho\acute{\alpha}\omega$) minut jälleen.” Sanaa $\theta\epsilon\omicron\rho\rho\acute{\epsilon}\omega$ käytettiin esimerkiksi teatterin yhteydessä: se merkitsi näytelmän katsojaa. Sana $\acute{\omicron}\rho\acute{\alpha}\omega$ puolestaan tarkoitti usein käsittämistä ja ymmärtämistä, ei pelkästään fyysistä näkemistä.

Tältä pohjalta Jeesuksen sanat aukeavat. Ennen Jeesuksen kuolemaa opetuslapset seurasivat tapahtumia ikään kuin he olisivat olleet teatterissa. He kyllä näkivät Jeesuksen opetukset ja ihmetteot, mutta tavan takaa he eivät niitä käsittäneet. Jeesus oli vielä hetken heidän edessään, aivan kuten roolihahmo on teatterissa katsojansa edessä, mutta pian hän olisi poissa. Vasta Jeesuksen kuolema ja ylösnousemus muuttaisivat tilanteen. Helluntain ihmeessä opetuslapset saivat ymmärryksen hengen, Pyhän Hengen. Silloin he näkivät Jeesuksen uudessa valossa. Kun Jeesuksen jäähyväispuhetta seurannut pitkäperjantai toi tullessaan epäuskoa, ahdistusta ja murhetta, niin pääsiäinen toi puolestaan niiden tilalle näkemistä, uskoa ja iloa. Tässä muutoksessa on evankeliumin perusajatus – inhimillinen näkeminen ja hätä muuttuvat Jumalan armosta hengelliseksi näkemiseksi ja iloksi.

”Kaiken uusin silmin näen nyt, näen nyt. Sydän kun auki on, sinne Jeesus tekee asunnon. Tänään Häneen uskon, näen aamuruskon. Päivä sarastaa, sarastaa.”

Näin lauletaan eräässä hengellisessä laulussa Tänään Häneen uskon. Sen sanat kertovat opetuslapseudesta ja uskosta kaiken oleellisen. Usko antaa uudet silmät. Uudet silmät nähdä se, kuka Jeesus oli ja on ja mitä hän on tehnyt puolestani. Silmät nähdä, että niin kaikki lähimmäiseni kuin minä itsekin olemme Jumalan silmissä kauniita. Kun ei-uskova katselee korkeintaan teatterista ja etäältä Kristusta, niin Jeesuksen aito opetuslapsi haluaa tulla lähelle ja osallistua Jumalan kertomukseen: *”Sydän kun auki on, sinne Jeesus tekee asunnon.”* Vasta sisäpuolelta näkee, miten asia todellisuudessa on. Syntyy näkemys, usko. Herättyään Jumalan yhteyteen ihminen huomaa kaiken toisin ja asiat saavat eri tulkinnan. Vaikeudet ja murheetkin on helpompi kantaa. Jeesus nostaa katsemme ylös maan mullasta katsomaan kauemmas taivaanrantaan. Siellä näkyy aamunsarastus, kun taas maahan katsoessamme saattavat näkyä vain omat kuraiset saappaat lujasti saveen juuttuneina: *”Tänään Häneen uskon, näen aamuruskon. Päivä sarastaa, sarastaa.”* Jopa kärsimys saa koitua siunaukseksi Jeesuksen yhteydessä, sillä usko antaa toivon pimeimpäänkin hetkeen. Paavali sanoo: *”Sillä toivossa me olemme pelastetut”* (Room. 8:24), *”murheellisina, mutta aina iloisina”* (2. Kor. 6:10). Ja Jeesus sanoo: *”Maailmassa teillä on ahdistus; mutta olkaa turvallisella mielellä: minä olen voittanut maailman”* (Joh. 16:33). Näillä Sanan eväillä meidänkin on helppo omistaa näkemys, että Jeesus pitää kiinni lupauksistaan ja hoitaa meitä paimenlaumassaan. Tämä lauma on jo matkalla ikuisuuteen, taivaaseen. Sinne kaipaamme joko tiedostaen tai tiedostamatta. Kerran kuitenkin kaikki on selvää ja ilo on ylenpalttinen ja usko muuttuu näkemiseksi sekä täydelliseksi ymmärrykseksi: *”...Mutta minä näen teidät vielä uudelleen, ja silloin teidän sydämenne täyttää ilo, jota ei kukaan voi teiltä riistää. Sinä päivänä te ette kysy minulta mitään.”*